

Nieuwsbrief Heemkundekring Myerle

BROUWERIJEN EN HERBERGEN IN MIERLO

Al jarenlang onderzoekt Leo Lenssen brouwerijen en herbergen in Mierlo. Eerder heeft hij een fietstocht georganiseerd langs verdwenen brouwerijen en nog aanwezige herbergen. Op woensdag 22 juni houdt hij een lezing in de zaal van 't Mierles Huukske, Vesperstraat 8, aanvang 20.00 uur.

Leo wilde zijn onderzoeksresultaten vastleggen in een boek. Dat is nu klaar, exclusief in heel beperkte oplage. Dat het zolang duurde voor het uit kon komen was omdat hij steeds opnieuw materiaal vond dat toch zeker niet mocht ontbreken.

De oudste herberg in Mierlo stamt al uit 1709. De eerste vergunningen zijn van 1882, toen werd de vergunningplicht ingevoerd. Naast de standaardbenaming herberg, werden ook andere namen gebruikt zoals: koffiehuis, bierhal en natuurlijk café. In de presentatie maakt Leo een rondje door het dorp waarbij hij de locaties van herbergen en voormalige brouwerijen zal aangeven. We komen in de Kerk-

straat, Pastoor de Winterstraat, Baron van Scherpenzeelweg, Trimpert, Voortje, Goorsedijk, Brugstraat, Marktstraat, Vesperstraat, Dorpsstraat, Oudven, Geldropseweg, Broekstraat, Termeerstraat, Verheugtstraat en Den Heuvel. Hij zal onthullen wat het oudste nog bestaande café van Mierlo is. Het wordt min of meer een kroegentocht van 51 locaties, waarbij er een aantal met name worden genoemd. Veel familienamen van horecagelegenheden komen voorbij, zoals Verbruggen, Liebreks, Gruijters, Janssen en Van Laarhoven. En van brouwers zoals Johannes Keunen van Huize Karelstein die behalve brouwer ook burgemeester van Mierlo was. Dat brouwerijen soms ook een luxe uitstraling hadden zoals mooie muurschilderingen zullen we zien op de foto van brouwerij Cambrinus van Dorus Prinsen op de kruising Kerkstraat en de Winterstraat. De presentatie wordt voorzien van vele foto's, plattegronden, drankvergunningen, rechtszaken en drankprijzen. En Leo kennende weten we dat er ook anekdotes worden aangehaald van allerlei voorvallen in de herbergen die tegenwoordig niet zouden misstaan.

De toegang tot de lezing is weer gratis, de consumpties niet.

INHOUD

Als je mee wilt op onze jaarexcursie dan is deze nieuwsbrief belangrijk. Ook als je naar de lezing van Leo wilt trouwens.

En komde ge ok de 22ste juni?

Geen enkele vereniging kan zonder mensen die de vereniging ondersteunen. Dat kan gewoon door [lid te zijn](#), maar ook door in een werkgroep mee te doen. Ook kun je als 'helpend handje' ondersteuning bieden. Bij HKMyerle ben je van harte welkom!

EXCURSIE OP 3 SEPTEMBER

Uitnodiging voor de dagexcursie 2022 voor leden.

Met een boottocht over de Maas en bezoek met rondleiding aan historisch Grave en de Elisabethkerk.

De touringcar vertrekt om 8.00 uur bij Denheuvel.

In het Land van Maas en Waal gaan wij varen, door het recreatie- en natuurgebied De Gouden Ham, de Maas op. In de rondvaart van 2 uur passeren we pittoreske plaatsjes als Maasbommel, Megen, Appeltern, Dieden, Demen en Batenburg. Onderweg geeft de kapitein uitleg over de bezienswaardigheden én krijgen we koffie/thee en gebak. Bij Batenburg keren we om zodat we de andere kant van de vaarroute kunnen bekijken, zoals het zicht op de ruïne van kasteel Batenburg, ooit een van de belangrijkste en oudste kastelen van Gelderland. Verder langs stoomgemaal De Tuut dat van 1918 tot 1967 het land van Maas en Waal heeft bemalen, nu is het een museum.

Na ontscheping brengt de bus ons naar Grave. Het is de meest belegerde vestingstad van Nederland, ondanks dat heeft Grave een mooi en authentiek centrum weten te behouden dat vol staat met fraai gerestaureerde panden, veelal rijksmonumenten. Zichtbare herinneringen die ons het verleden van de vestingstad, onderdeel van de Zuiderwaterlinie, laten zien. Zoals de Hampoort, die de status heeft van Unesco monument. De monumentale binnenstad nodigt uit om te winkelen, of te genieten op de vele terrassen die de stad rijk is. Daar hebben we tot 14.30 uur de tijd voor, daarna nemen gidsen van de VVV Grave ons mee voor de rondleiding door het verleden en heden van Grave. Weer terug in Mierlo staat bij Denheuvel een 3 gangendiner voor ons klaar.

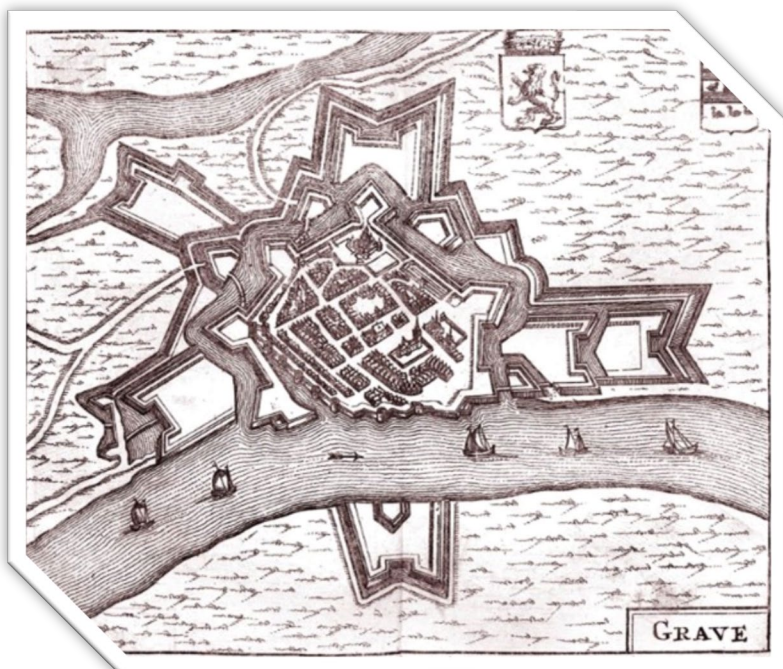

Voor deze excursie inclusief busreis, 2 x koffie/thee en gebak op de boot, de rondleiding in Grave en de Elisabethkerk en het diner inclusief 1 consumptie vragen we een bijdrage van € 65,- Bij afmelding wegens onvoorziene omstandigheden krijg je de vaste kosten retour.

Hoe je je kunt aanmelden voor de excursie lees je op de volgende pagina.

Krijgen we meer aanmeldingen dan de beschikbare plaatsen in de bus, dan geldt de volgorde van aanmelding.

Uitgebreidere documentatie en plattegrond van Grave krijg je na aanmelding.

AANMELDEN EXCURSIE

Aanmelden voor de excursie kan via de mail of persoonlijk.
Via de mail op donderdag 7 juli of vrijdag 8 juli via:

marijdamen@hotmail.com

Of op donderdagavond 7 juli tussen 19.00 – 20.00 uur in het
Oude Raadhuis.

De bijdrage voor deze excursie
bedraagt € 65,- per persoon.

Betaling na aanmelding, uiterlijk
op 1 augustus op bankrekening:
NL51 RABO 0134 1598 37
Heemkundekring Myerle
met vermelding: Excursie en de
naam van de deelnemer(s).

De volgende gegevens hebben we nodig bij aanmelding:

Naam: _____

Adres: _____

Telefoonnummer: thuis: _____

mobiel: _____

Deelnemer 1	Geef uw keuzes aan voor het diner:	Deelnemer 2
Naam: _____	Keuze van hoofdgerecht:	Naam: _____
☐	Kip	☐
☐	Vis	☐
☐	Vlees	☐
	Keuze van het nagerecht:	
☐	Vanille-ijs met warme kersen en slagroom	☐
☐	Koffie (ook cappuccino) of thee	☐

Dit formulier invullen en inleveren op 7 juli. Bij aanmelding via de mail deze
gegevens ook duidelijk vermelden.

EXCURSIE JAN VISSER MUSEUM

Op zaterdag 28 mei vond de excursie plaats in het Jan Visser Museum. Bij aankomst werden 18 leden van harte welkom geheten door Freek Kuypers beter bekend als Boer Kuypers van de ijsbaan in De Bundertjes.

Tijdens de koffie/thee en de appeltaart werd een film getoond over het museum en het ontstaan ervan. Daarna werden we in twee groepen rondgeleid. Binnen waren vele machines en gereedschappen te zien van oude ambachten zoals van de slager, smid en schoenmaker. We kregen ook enkele speciale voorwerpen te zien zoals een rij originele stoelen uit het Speelhuis, een koets van Jonkheer Wesselman uit 1732 en een heideploeg uit 1908 gebruikt bij de ontginning van landbouwgronden. Buiten kregen we uitleg over het ambachtelijk bakken van een brood in het eigen bakhuis. Brood bakken gebeurt op de themadagen die het museum organiseert

zoals slachtdag en stampottendag. Bezoekers staan dan in de rij om een vers brood te kopen. Daarna werd een bezoek gebracht aan de antieke brandweercollectie. Deze collectie omvat in totaal 811 voorwerpen zoals een Van der Heijden pomp uit 1820, een unieke gele ladderwagen uit 1954 en natuurlijk ook de oude motorspuit van de Helmondse brandweer, die in 1921 in Mierlo assisteerde bij de brand in de Marktstraat. Als laatste kregen we het ware verhaal te horen over de brandspuit van de personeelsvereniging "Het Nablussertje" van brandweer Mierlo. Rond 16.30 uur werd afgesloten met een drankje en werd gezellig nagepraat.

MONUMENT VOOR HOUTVONKEN

Het wijkblad De Houtvonken verscheen voor het laatst in 2017 na 53 jaar de Mierlo-Houtse gemeenschap bediend te hebben. Het fotoarchief heeft de stichting aan Heemkundekring Myerle geschonken.

Deze nieuwsbrief wordt mede mogelijk gemaakt door:

De stichting Houtvonken liet met de overblijvende financiële reserves een kunstwerk maken dat onthuld werd door vicevoorzitter Antoon Kanters en Burgemeester Elly Blanksma. Het kunstwerk werd ontworpen door kunstenaar Juul Baltussen uit Oploo en is een geschenk aan de Houtse gemeenschap. Het staat (natuurlijk) in de Houtvonkenstraat. De onthulling van het kunstwerk is [hier](#) terug te zien.

BROOD SNIJDEN: VROEGER EN NU

Lees meer !

Masterstudent Anne-Ruth Vos deed bij Erfgoed Brabant onderzoek naar het snijden van brood. Bij het bekijken van oude prenten valt op dat brood anders gesneden werd dan wij nu gewend zijn. Naar zich toe, in plaats van van zich af.

Bij voorbeeld op onderstaande ansichtkaart valt op dat de vrouw het brood anders snijdt dan dat wij nu gewend zijn. De vrouw drukt het brood tegen de borst en snijdt naar zich toe. Tegenwoordig snijden we brood juist van ons af. Uit het onderzoek van Anne-Ruth Vos blijkt dat op verschillende afbeeldingen in binnen- en buitenland te zien is dat het snijden naar zich toe in het verleden gangbaar was. Deze manier van snijden werd niet alleen voor het snijden van brood maar ook voor het snijden van kool, ham of spek gebruikt. Het snijden gebeurde met een scherp mes zonder kartels. In de 19e eeuw gebruikte men zogenaamde "broodzeisen" ofwel gekromde broodmessen.

Tot in de vijftiger jaren waren er in Brabant vrouwen die op de ouderwetse manier brood sneden, aan de onderkant van het brood een of meerdere kruizen erin sneden om het brood te zegenen en de stukken die ze er vanaf sneden meteen uitdeelden. De vraag doet zich voor wat er toe geleid heeft dat het nu anders gebeurt. Daarvoor zijn twee verklaringen mogelijk. De opkomst van het kartelmes en van de broodmachine. Met behulp van het kartelmes kon men gemakkelijker de harde korst van het brood snijden. Rond de jaren vijftig gingen bakkers gebruik maken van broodsnijmachines. Sindsdien kan men voorgesneden brood kopen en is het niet meer nodig om zelf brood te snijden.

*Van brood
worde groot,
van mijk worde
dik!*

Deze nieuwsbrief wordt aangeboden door HKMyerle. Leden ontvangen deze automatisch. Andere belangstellenden kunnen zich aanmelden via onderstaand mailadres. Via dat adres kun je ook uitschrijven.

Ansichtkaart met man en vrouw in Noord-Brabantse streekdracht aan tafel. De vrouw snijdt het brood. (Bron: Rembrandt, N.V. Uitg. Mij., objectnummer AA 68056, 1921-1945, collectie Nederlands Openluchtmuseum)

Prent van man die brood tegen zich aan snijdt. (Bron: Vincent van Gogh, Man die zijn brood snijdt, 1882, collectie Museum Boijmans van Beuningen)

Heemkundekring Myerle

Burg. Pankenstraat 19

5731 LW Mierlo

www.heemkundekringmyerle.nl

info@heemkundekringmyerle.nl

